

Kommunstyrelsen

2024-10-21

§ 236

**Yttrande över Remiss av SOU 2024:50 Nätt och jämnt –
Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn**

KS/2024:629

Beslut

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande till Finansdepartementet:

1. Tingsryds kommun tillstyrker förslaget i sin helhet.
2. Tingsryds kommun bedömer att utredningens uppdaterade data och ökade fokus på gles bebyggelsestruktur, socioekonomi och småskalighet ger en bättre träffsäkerhet i systemet och därmed också en starkt likvärdighet i kommunsektorn.
2. Tingsryds kommun vill särskilt poängtera vikten av att införande sker i enlighet med utredningens förslag och att en kontinuerlig uppföljning införs så att systemets träffsäkerhet och legitimitet säkerställs över tid.

Sammanfattning av ärendet

En parlamentarisk utredning har sett över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnningen för kommuner. Utredningen har även övervägt om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget. Den 2 juli överlämnade utjämningskommittén sitt betänkande, som därefter har skickats ut på remiss till samtliga kommuner och regioner samt ett antal myndigheter och organisationer. Remissvaren ska ha inkommit till Finansdepartementet senast 8 november 2024.

Betänkandet innehåller förslag på förändringar i inkomstutjämnningen, kostnadsutjämnningen, LSS-utjämnningen samt strukturbidraget. Det innehåller också förslag till riktlinjer för riktade statsbidrag samt ett resonemang kring tillväxt kopplat till inkomstutjämnningen. Kopplat till förändringarna finns förslag på hur införandet ska ske.

Några av de mest väsentliga slutsatserna/förslagen är:

I inkomstutjämnningen ökas garantinivån från 115 till 116 procent och skattesatsen uppdateras till 2022 års nivå.

I kostnadsutjämnningen sker uppdatering till aktuella data, socioekonomisk kompensation även i grundskolan samt ökad utjämnning för gles bebyggelsestruktur.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2024-10-21

§ 236 fortsättning

I LSS-utjämningsindex tas personalkostnadsindexet bort då det bedöms som påverkligt och inte heller speglar det verkliga vårdbehovet. Vidare införs kompensation för strukturellt högre lönenivåer och övergripande administration i likhet med kostnadsutjämningsindexet. Införandebidrag, både permanenta och tillfälliga, införs i syfte att begränsa effekter hos de kommuner som får negativa utfall av förändringarna.

Principer och kriterier för riktade statsbidrag har tagits fram. 17 olika statsbidrag föreslås bli generella.

Fortsatt ingen evidens för att inkomstutjämningsindexet är tillväxthämmande.

Förändringarna införs från 1 januari 2026.

Sammantaget bedöms utjämningsindexet få högre träffsäkerhet med större fokus på gles bebyggelsestruktur, socioekonomi och småskalighet.

Utredningens sammanfattning av betänkandet redovisas i bilaga 1. Betänkandet i sin helhet finns att läsa på följande länk på regeringens hemsida: [Nätt och jämnt - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/om-regeringen/utredningar-och-utredningskommitt%C3%A9er/2024/09/20240910-utredning-om-utj%C3%A4mning-av-kommunernas-ekonomiska-situation)

För Tingsryds kommun innebär förändringarna, om de beslutas, ett ökat utjämningsbidrag första året med 28 mnkr. Efter att införandebidragen fasats ut, efter fyra år, är ökningen 39 mnkr per år. De ökade bidragen för Tingsryds kommun är nästan uteslutande hänförliga till kostnadsutjämningsindexet och förklaras i hög grad av förslaget uppdaterade data och större fokus på gleshet, socioekonomi och småskalighet. Mer detaljerade siffror för Tingsryds kommun redovisas i bilaga 2.

Det kan noteras att om förslaget genomförs så sker stor påverkan på de s k prislapparna i kommunens budgetmodell.

Ekonomichef Daniel Gustafsson föredrar ärendet vid sammanträdet.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse Remissvar till Finansdepartementet
2. Utdrag från SOU 2024:50, Sammanfattning
3. Sammanställning utfall, Tingsryds kommun

Förslag till beslut på sammanträdet

Ann-Louise Viking (SD), Bileam Nilsson (SD) och Patrick Ståhlgren (SD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2024-10-21

§ 236 fortsättning

Beslutsgång

Ordförande finner att kommunstyrelsen bifaller Ann-Louise Vikings (SD) yrkande.

Beslutet skickas till

Finansdepartementet (enligt uppgifter i tjänsteskrivelse)

Ekonomiavdelningen

Justerare

Utdragsbestyrkande